

Уряд запропонував знайти ефективного власника для тисячі неефективних державних підприємств

Парламент підтримав пропозицію Кабміну відновити приватизацію, але за прозорими і зрозумілими правилами, які дозволять залучити в країну реальні інвестиції

Сьогодні, 9 листопада, Верховна Рада в першому читанні підтримала урядовий законопроект «Про приватизацію державного майна». Цей законопроект запроваджує прозору, конкурентну і зрозумілу процедуру продажу державного майна. Запуск чесної приватизації дозволить знайти ефективного власника для державних підприємств, відродити на них потужне виробництво, залучити додаткові інвестиції і створити нові робочі місця з гідною зарплатою. Приватизація допоможе ліквідувати корупцію, розсадником якої є більшість державних компаній.

ЧОМУ УРЯД ПРОПОНУЄ ВІДНОВИТИ ПРОЦЕС ПРИВАТИЗАЦІЇ

За кількістю державних підприємств Україна займає перші місця в міжнародних рейтингах.

За даними МЕРТ, тільки центральним органам виконавчої влади належить близько 3444 держпідприємств сумарною вартістю активів 1,4 трлн грн, з яких працюють лише половина. Приміром, в Чехії всього 90 держпідприємств, у Польщі – 301, Угорщині – 371.

Більшість державних підприємств - збиткові

За даними МЕРТ, 5 найбільш прибуткових компаній з ТОП-100 держкомпаній за результатами 2016 р сукупно згенерували чистий прибуток 35,9 млрд грн, інші 89 компаній сукупно показали збиток 9,5 млрд.

Державні підприємства накопичують заборгованість по зарплаті і податкам

За даними моніторингу МЕРТ, станом на 1 кв 2017 р заборгованість держпідприємств по зарплаті склала 559,4 млн або майже 30% від всієї заборгованості з виплати зарплати в Україні. За оперативними даними ДФС, станом на 01.11.2017 сума податкового боргу суб'єктів господарювання державного сектору економіки (державних підприємств, їх об'єднань, дочірніх підприємств та господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків) становить 12,5 млрд. грн. За місяць заборгованість зросла на 100 млн грн.

Державні підприємства – осередок корупції

Серед майже 400 проваджень, розслідування яких здійснює НАБУ, понад 100 стосуються корупції на держпідприємствах. Половина з них входить в ТОП-100 держкомпаній. Сумарні збитки, завдані цим підприємствам внаслідок кримінальних корупційних правопорушень, перевищують 20 млрд грн

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Неефективні державні підприємства потребують ефективного власника

- ▶ Кожна четверта справа, яку розслідує НАБУ – **корупція на держпідприємстві**
- ▶ **50% всіх справ** – стосується держпідприємств із **ТОП-100**

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Неефективні державні підприємства потребують ефективного власника

Це означає:

- ▶ **3 середні зарплати українця** – осідає в кишені чиновника **кожну хвилину**
- ▶ **65 нових реанімобілів** – ми могли б купувати **кожного дня**
- ▶ Нову дорогу 1 категорії **Одеса-Миколаїв** – ми могли б **збудувати за рік**

ЯК ЗМІНЯТЬСЯ ПРАВИЛА ПРОДАЖУ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Усувається можливість маніпуляцій з державним майном під час його підготовки до продажу

Законопроект пропонує скасувати класифікацію об'єктів за групами. Замість незрозумілого розподілу залишиться тільки два типи об'єктів. Це - об'єкти великої приватизації – обмежена кількість особливо важливих підприємств, перелік яких затверджується Кабміном (близько 50-60 з 800). Наприклад, "Турбоатом", "Електроважмаш", ОГХК. Решта – об'єкти малої приватизації. Це різноманітні активи від приміщень та сантаторіїв до невеликих виробництв нахштальт хлібзаводу, елеватору, або готелів.

Зараз державні підприємства поділяються на 6 груп, для кожної з яких існують свої правила продажу, що відкриває широкі можливості для маніпуляцій з державним майном в період перед приватизаційної підготовки. Нові правила спрощують підготовку державного майна до продажу, роблять цю процедуру прозорою.

Процедури продажу буде спрощено, процес приватизації прискориться

Завдяки урядовим ініціативам буде суттєво зменшено термін підготовки об'єкту до приватизації. Зменшуються вимоги до гарантійного депозиту учасників торгів (з 5-20% до 5% від стартової ціни). Коли новий закон набере чинності, вже не потрібно буде витрачати час та гроші на довготривалу та часто неякісну оцінку активу начебто незалежним оцінщиком. Стартова ціна на об'єкт визначатиметься балансовою вартістю.

Встановлюються запобіжники для корупції при продажу державних підприємств

Залишається лише 2 способи продажу – шляхом відкритого інтернет-аукціону (для малої приватизації) та аукціону з залученням інвестиційного радника (для великої приватизації). Це дозволить запобігти корупції при продажу, маніпуляцій з ціною та умовами продажу. Зараз діє 5 різних способів продажу. У тому числі, за спеціальними законами, що регулюють особливості продажу об'єктів окремих галузей. В таких законах можуть бути прописані правила продажу під конкретного покупця, що робить процес продажу глибоко корупційним, заважає приходу реальних інвесторів. Тепер правила для продажу уніфіковані для об'єктів малої та об'єктів великої приватизації.

Відкриваються нові можливості для підвищення вартості об'єктів, що продаються

Готувати великі об'єкти до продажу буде радник – один з найбільших світових інвестиційних банків. Наприклад, для виробництв - UBS, Citi, JP Morgan. Радник готуватиме інформаційний пакет, який надаватиме важливі дані про об'єкт. Ці матеріали відповідатимуть світовим стандартам та будуть однаково доступні усім зацікавленим. Радник спілкуватиметься з великим колом потенційних інвесторів та залучатиме їх до участі в аукціоні. Малі підприємства продаються в стандартному порядку через інтернет-аукціон (наприклад, Prozorro.Продажі). Електронний аукціон відкриває доступ для всіх бажаючих (фізичних, юридичних осіб, малих підприємців тощо). Таким чином законопроект дозволяє розширити коло потенційних інвесторів. Відтак зросте конкуренція та фінальна ціна продажу.

Посилюється захист прав інвестора та унеможлиблюється участь у торгах осіб, пов'язаних з країною-агресором

Законопроект передбачає можливість застосування міжнародного арбітражу (застосування права іноземних держав за згодою сторін). Зазвичай інвестори будуть зацікавлені у використанні англійського права, яке найбільше захищає права обох сторін. Встановлюються обмеження до 3-х років строку можливого оскарження результатів продажу.

Також буде заборонено порушувати справи про банкрутство протягом 1 року з моменту продажу об'єкту, щоб дати можливість інвестору розрахуватися з боргами та не втратити підприємство на користь кредиторів.

Володимир Гройсман, прем'єр-міністр України

В Україні наразі налічується 3,5 тисячі державних підприємств. Для країни це є нонсенс, оскільки ці підприємства формують збитки для держави і прибутки для тих, хто годується навколо цих підприємств роками. Зміна законодавства дозволить вирівняти ситуацію, залучити нових власників, технології, створити нові робочі місця. Ухвалення нового закону про приватизацію державного майна важливе для економічного зростання. І це буде самий міцний наш крок щодо антикорупційної політики в державі. Державний сектор є найбільшим джерелом корупції в Україні. Ми маємо це визнати і ліквідувати. Сьогодні ми говоримо про впровадження конкурентних і прозорих процедур. Разом з тим ніхто і ніколи не збирається продавати стратегічні підприємства. Там ми забезпечимо ефективне управління.

Що дає новий законопроект про приватизацію?

Прості і зрозумілі правила приватизації

Ціну визначає ринок

Чітко встановлена процедура продажу на аукціонах

Більше коло інвесторів → справедливіші ціни

Велика приватизація

Інвестрадник (інвестбанк світового рівня) може залучити широкий пул інвесторів

Мала приватизація

Продаж через Інтернет-платформу - максимальна доступність інформації для потенційних покупців

 Компанії країни-агресора не можуть брати участь у приватизації

Використання міжнародних практик

Можливість вирішення спорів в міжнародному комерційному арбітражному суді